

MediaGymnasiet Nacka Strand AB
stefan.burman@mediagymnasiet.se

2019-08-28

1 (21)

Dnr 405-2018:11468

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
MediaGymnasiet i Nacka Strand i Nacka
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på MediaGymnasiet i Nacka Strand avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid MediaGymnasiet i Nacka Strand i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn inleder ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att skolan ger kvinnor och män samma möjligheter att nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i *flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att se till att undervisningens innehåll och arbetssätt stimulerar och utmanar alla elever utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att alla lärare på skolan ges samma förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 januari 2020** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, 23069, 104 36 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11468) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn följer upp verksamheten, analyserar resultaten och genomför nödvändiga förbättringsåtgärder. Skolinspektionens granskning visar att rektorn har god kännedom om skolan genom att han kontinuerligt följer upp och analyserar verksamheten. Detta uppföljnings- och analysarbete gäller såväl kunskapsresultaten, genomförandet av undervisningen, förutsättningar för undervisningen, tryggheten och studieron. Av utredningen framkommer att rektorn har skapat strukturer för uppföljning av verksamheten samtidigt som det också framkommer att rektorn personligen är närvarande i verksamheten och själv fångar upp utvecklingsbehov. Granskningen visar till exempel hur rektorn i kvalitetsrapporten inför läsåret jämfört elevernas studieresultat med motsvarande resultat för riket, Stockholms län och Nacka kommun och sett att skolans studieresultat ligger lågt i jämförelse. I kvalitetsrapporten konstateras att det låga resultatet leder till att elever riskerar att inte få gymnasieexamen. Rektorn har också identifierat vilka kurser som står för den största avvikelsen vad det gäller studieresultat. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att rektorn identifierat ett antal olika faktorer som ligger bakom de låga kunskapsresultaten. Identifierade orsaker är bristande närvaro, hög uppgiftstäthet i de olika kurserna, sociala faktorer utifrån skolans organisation och otydlighet i förväntningar. Rektorn har beslutat om ett antal åtgärder för att förbättra elevernas möjlighet att stärka sina studieresultat samt öka elevernas trygghet. Alla

elevers studieresultat i samtliga kurser och ämnen följs upp två gånger per termin. En gång per termin hålls också en avstämningskonferens då elevernas resultat, framgångsfaktorer, insatser och nuläge sammanfattas och analyseras. Rektorn följer upp undervisningen via återkommande anmälda och oanmälda förberedda och oförberedda lektionsbesök, deltagande i Nacka kommuns kvalitetsundersökning samt genom fokusgrupper. Granskningen visar hur rektor under innevarande läsår har låtit 40 elever vara med i fokusgrupper där de fått svara på frågor om framgångsfaktorer i undervisningen. Dessa resultat har rektorn sedan återförts till lärargruppen som låtit resultaten påverka undervisningens utformande. Rektorn beskriver också hur uppföljningen av undervisningen lett till utökade insatser kring formativ bedömning, då behov av detta blivit uppenbart hos en del lärare. Trygghet, studiero och värdegrundsarbete följer rektorn upp genom en gemensam elevenkät med Nacka- och Stockholms kommun. Tryggheten följs även upp i fokusgrupper med elever samt genom trygghetsgruppens arbete. Studieron följs, utöver på elevenkäten, upp av elevhälsan vid elevsamtal. Resultaten kring trygghet, studiero och värdegrundsarbete analyseras och åtgärder sätts in utifrån behoven som framkommer, bland annat blev det vid den senaste uppföljningen tydligt att det fanns platser i skolan där eleverna var otrygga. Rektorn berättar också om hur han själv och biträdande rektor flyttat sina kontor så att de nu sitter i anslutning till elevernas stora uppehållsrum och hur de därför har daglig kontakt med eleverna och får höra hur verksamheten fungerar. Rektorn beskriver hur skolledningen på individnivå vet vilka elever som stör undervisningen och hur de arbetar med att stärka lärarna där så behövs. Elever beskriver i intervjuer hur rektorn varit aktiv med åtgärder i de fall genom åren då det förekommit otrygghet inom grupper av elever.

Rektorn ger begränsad ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte bedriver ett systematiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att både kvinnor och män har likvärdiga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Av granskningen framgår att det sker enstaka punktinsatser med koppling till jämställdhet på skolan, men att det saknas ett strukturerat jämställdhetsarbete. Av utredningen framgår att skolan inte följer upp hur undervisningens utformande påverkar män och kvinnors möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Rektorn uppger i intervju att jämställdhetsarbetet kommer upp inom ramen för trygghetsgruppens och mentorernas arbete, rektorn säger också att skolledningen går igenom betygsresultaten utifrån kön och han konstaterar att flickor har högre betygsresultat. Av material inskickat till Skolinspektionen framkommer att skolan, under föregående år, genomfört en studiedag för personalgruppen med externa jämlikhetskonsulter följt av övningar med elever. Rektorn uppger dock i

intervju att personalen på skolan inte arbetat med hur utbildningen ska utformas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Av intervjuerna med lärare framgår att det arbete som görs inom detta område sker på initiativ av enskilda lärare inom ramen för enskilda kurser.

Även om det framkommit exempel på att enskilda lärare genomför ett praktiskt jämställdhetsarbete så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla det strategiska jämställdhetsarbetet på skolan. Detta beskrivs under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn leder och organiserar lärarnas lärande för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet. Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn fokuserar på att ha undervisningen i centrum för skolans utvecklingsarbete. Skolan är organiserad i ämnesgrupper och arbetslag utifrån profilerna¹ på respektive program. Grupperna har olika fokusområden och inriktningar i sitt arbete, lärarna träffas även regelbundet i "pedagogiska caféer" som leds av skolans förstelärare. Genom skolans organisation har lärarna möjlighet att samverka inom olika konstellationer, både inom ramen för den profil och inom de ämnen de undervisar i. Respektive grupp har olika uppdrag för sitt arbete där ämnesgruppernas fokus ligger på samplanering, likvärdighet, utvärdering och revidering av provningsunderlag. Inom arbetslagen arbetar lärarna inom profilen med progressionsplaner för profilen samt med ämnesövergripande projekt. De pedagogiska caféerna, som leds av förstelärare och riktar sig till lärarna har i uppdrag att informera, erbjuda workshops och andra aktiviteter som syftar till att nå verksamhetsmålen. Rektorn, biträdande rektorn och förstelärarna träffas också regelbundet för att kartlägga och föreslå aktiviteter för att nå skolans verksamhetsmål. Rektorn och biträdande rektorn träffar även specialpedagogen på veckobasis för att utvärdera arbetet med stöd och utveckling av undervisningen. I intervju med elever framgår att de märker att lärarna samverkar med varandra. När det gäller nya lärare så får alla nya lärare en mentor oavsett om de

¹ Av skolan paketerade valbara kurser inom ramen för ett nationellt program och inriktning för att skapa en riktad fördjupning mot t.ex. animation och grafisk design eller film och tv inom estetiska programmets inriktning estetik och media.

är behöriga eller obehöriga lärare. Mentor, som oftast är förstelärare, går igenom skolans rutiner och de nya lärarna får också ett tidigt lektionsbesök av rektorn med tillhörande uppföljningssamtal. Rektorn har också kortare avstämning med de nya lärarna var tredje vecka. Obehöriga lärare betygsätter tillsammans med en behörig lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn inleder ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att skolan ger kvinnor och män samma möjligheter att nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr ett systematiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att skolan ger kvinnor och män samma möjligheter att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Det praktiska jämställdhetsarbete som förekommer på skolan är beroende av enskilda medarbetares initiativ. Vidare framkommer det att rektorn inte följer upp att lärarnas undervisning ger kvinnor och män samma förutsättningar att lära och utvecklas i undervisningen.

Skolors arbete med jämställdhet ingår i skolans värdegrunds- och demokratiuppdrag. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Det framgår vidare att undervisningen till innehåll och upplägg ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Regeringen har också beslutat om jämställdhetspolitiska mål där jämställd utbildning är ett delmål. Det innebär bland annat att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller personlig utveckling. Det handlar även om jämställda förutsättningar att utveckla intressen, ambitioner och att nå sin fulla potential utan att hindras av strukturer, fördomar och stereotyper föreställningar utifrån kön.²

² Regeringskansliet. Delmål 3: jämställd utbildning. <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/05/delmål-3-jamstalld-utbildning/> (Hämtad 2019-08-26)

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp på vilket sätt och i vilken utsträckning jämställdhetsarbetet genomsyrar undervisningen, för att därigenom kunna säkerställa och utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Förslagsvis kan arbetet inledas med att rektorn undersöker om kvinnor och män får samma utrymme, inflytande och lärarstöd i undervisningen. En utgångspunkt kan vara att undervisningens innehåll och arbetsformer följs upp på ett sådant sätt att könsmönster uppmärksammas. En annan utgångspunkt kan vara att ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsmönster vad gäller studie- och yrkesval. För att bättre möta de könsstereotypiska mönster som lätt kan uppstå på program som könsnormativa kan förslagsvis medarbetarna på skolan genomgå en normkritisk fortbildning.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i *flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Undervisningen är till viss del målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Av Skolinspektionens granskning framgår att undervisningen oftast är varierad och stimulerande för eleverna. Av både intervjuer och i observationer framgår att lärarna i flertalet undervisningssituationer växlar mellan arbetsformer och arbetsuppgifter. I intervju samt observationer framkommer vidare att undervisningen vanligtvis är välbalanserad, där arbetsprocesserna är anpassade till lektionens längd, samt att det är lagom många uppgifter så att eleverna hinner slutföra sitt arbete. Observationerna visar att det varierar mellan lärarna om lärarna startar lektionen med en intresseväckande introduktion. Granskningen visar vidare att eleverna vid ett flertal tillfällen upprätthåller ett engagemang under hela lektionen. Eleverna berättar att de får en välbalanserad undervisning med variation mellan teori och praktik men några elever nämner också att det finns lektioner där de förväntas arbeta självständigt i

läroboken hela lektionen. Vid flera observerade tillfällen ställer läraren ett flertal kortare frågor till eleverna. Det kan ske både muntligt och interaktivt genom digitalt verktyg. Läraren fördelar också frågorna vid de muntliga tillfällena för att säkerställa att eleverna följt med i undervisningen. Detta leder vidare till att flera elever, enligt vad Skolinspektionen uppfattar, behåller sitt engagemang. Av granskningen framgår även att eleverna vanligtvis vet vad de ska lära sig och vilka uppgifter de ska arbeta med.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen är strukturerad och har ett sammanhängande logiskt flöde. Det är även vanligt att de olika delmomenten i undervisningen främjar syftet med undervisningen. Granskningen visar vidare att lärarna vanligtvis ger en tydlig förklaring till vad lektionens syfte är. Av intervjuer framgår vidare att eleverna för det mesta vet vad de ska göra och vad de ska lära sig. Agendan läggs också ut på skolplattformen enligt en gemensam mall så att eleverna känner igen strukturen och kan ta del av vad lektionen ska behandla innan den hålls. Av Skolinspektionens observationer framgår att lärarna vanligtvis har en genomtänkt struktur på lektionen med en tydlig introduktion och genomförande. Däremot är det mindre vanligt att lärarna har en uppföljande avslutning på lektionen. Observationer visar till exempel att det är vanligt att lektionen avslutas genom att lärarna meddelar vad de ska arbeta med nästa gång, att lektionen är slut och tackar för dagen. Vid några tillfällen observerar Skolinspektionen hur enskilda lärare låter eleverna få reflektera över vad de lärt sig och sätter in den kunskapen i relation till kommande innehållet för kommande lektion.

Undervisningen stimulerar och utmanar till viss del eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna till viss del arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare berättar om arbetet med att skapa ett klassrumsklimat där det är tillåtet att göra fel. De berättar även om hur de försöker att få eleverna att lära sig av sina fel och att stärka eleverna i det som fungerar. Flera lärare beskriver också vikten av att vara flexibel i hur eleverna kan visa på sina kunskaper. Flera elever berättar att vissa lärare byggt upp en personlig relation med eleven så att läraren vet hur den ska peppa eleven. En elev berättar i intervju om en lärare som "är väldigt bra på att faktiskt säga när något är dåligt och samtidigt förklara varför och vad man kan göra för att det ska bli bättre". Detta tillåtande klimat är något som Skolinspektionen observerar vid flertalet lektioner. Skolinspektionen observerar också hur lärare arbetar med att motivera eleverna genom att ha samtal med eleverna där eleverna får berätta hur de tänkt runt sitt arbete, att lärare säger till eleverna att de kan mer än de tror och hur lärare ger elever visat på olika sätt att lära. Samtidigt

berättar elever att de lärare som de har en bra relation till är bra på att uppmuntra dem, men att det finns lärare där de inte har en sådan relation. Flera elever berättar om lärare som inte bryr sig, en elev beskriver en lärare som inte uppmärksammar eleven då läraren endast vänder sin uppmärksamhet mot de duktiga eleverna. Vid observationerna framgår även att det skiljer sig åt mellan lärare hur de lyckas utgå från elevernas egna erfarenheter för att få uppgiften angelägen för dem. I intervjuer säger både lärare, elevhälsorepresentanter och rektorn att det finns ett starkt fokus på de elever som inte når kunskapskraven för betyget E. Orsaken till detta är enligt intervju med rektorn och biträdande rektorn att eleverna som söker till skolan har låga grundskolebetyg och deras bristande förkunskaper gör att fokus ligger på att få dessa elever att nå betyget E.

Granskningen visar att undervisningen till viss del är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Av både intervjuer och observationer framgår det att det skiljer mellan hur väl lärarna anpassar undervisningens arbetssätt och innehåll för att möta elevernas förutsättningar och intresse. Medan vissa elever beskriver hur lärarna anpassar uppgifterna efter varje elev och undervisningens innehåll utifrån en dialog, finns det andra elever som beskriver lärare som "struntar" i om elever behöver hjälp, eller lärare som inte orkar planera utmanande uppgifter. Elever berättar också om att vissa lärare håller så långa föreläsningar att många elever inte orkar upprätthålla koncentrationen och istället övergår till att spela spel på sina datorer. Skolinspektionens elevenkät visar att eleverna anser att de kan få hjälp och extraundervisning om de behöver det, däremot är det få elever som anser att skolarbetet är svårt för dem³. Flera elever säger i intervju att själva måste efterfråga svårare och mer utmanande uppgifter för att få det. Lärare säger i intervju att de planerat undervisning som gör att eleverna har möjlighet att utvecklas utifrån den egna förmågan men att uppgifterna ser lika ut för alla eleverna. Rektorn berättar att de haft fokus på att få eleverna att få godkända betyg men att eleverna kan nå hur långt som helst inom ramen för de praktiska ämnena men att det finns mer begränsningar för hur långt eleverna kan nå med hjälp av undervisningen i de teoretiska ämnena. Eftersom det finns stora skillnader mellan hur väl lärarna anpassar

³ Skolenkäten våren 2018 <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Av enkäten framkommer att 48 procent av eleverna tycker att det stämmer mycket bra att de kan få extraundervisning om de behöver det, motsvarande siffra i riket är 33 procent. 71 procent av eleverna tycker att det stämmer ganska dåligt eller mycket dåligt att skolarbetet är för svårt att jämföra med 66 procent i riket.

undervisningen utifrån den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att lärarna utvecklar denna aspekt av undervisningen. Detta beskrivs nedan under avsnittet "identifierat utvecklingsområde".

Undervisningen genomförs så att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande

Skolinspektionens granskning visar att lärarna på olika sätt arbetar med elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande. Flera observationer visar att lärarna till exempel arbetar med att ställa intresseväckande frågor samt låter eleverna använda olika metoder för att resonera och diskutera i klassrummet. Vissa lärare skapar också lärsituationer genom att dela eleverna i grupper där eleverna får olika roller och uppgifter. Dessa lärare lyckas på så sätt skapa situationer där eleverna bidrar med egen kunskap inom en ny gruppkonstellation och får respons av sina gruppkamrater. Ett sådant exempel är när eleverna från olika projektgrupper får förklara hur de arbetat och vilka steg de tagit i sin planering för elever från andra projektgrupper.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna till viss del ger eleverna inflytande i undervisningen. Lärare berättar att de låter eleverna utvärdera undervisningen, även om det sker olika ofta och i olika former. Elever berättar att vissa lärare utvärderar undervisningen efter olika moment. Elever berättar om en lärare som använder test för att se om eleverna förstått och repeterar om det visar sig att det finns behov. Lärare berättar att samtliga kurser dessutom utvärderas efter avslutad kurs och att utvärderingen redovisas för skolans ledning. Av Skolinspektionens enkäter framkommer att eleverna ligger nära rikssnittet avseende inflytande över skolmiljö, hur de ska utföra skolarbetet och undervisningens innehåll⁴. Skolinspektionen ser också hur eleverna, i många kurser, är delaktiga i utformningen av undervisningen genom att välja inriktning och utformning av sina arbeten, i form av till exempel motiv

⁴ Skolenkäten våren 2018, enkätresultat för elever. Påståendet "Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll" har index 5,5 på skolan jämfört med snittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 5,2. Påståendet "På lektioner är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" har index 6,1 jämfört med snittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 5,8. Påståendet "I min skola är vi elever med och påverkar vår skolmiljö" har index 6,9 jämfört med snittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 6,1. Indexskalan är från 0-10 och ett högt index indikerar en positiv uppfattning.

i animation, tema för spel i digitalt skapande eller redovisningsform i text och kommunikation.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att se till att undervisningens innehåll och arbetssätt stimulerar och utmanar alla elever utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar.

Granskningen visar att skolans arbete med att anpassa undervisningen utifrån den enskilda elevens behov och förutsättningar behöver utvecklas. Även om granskningen visar att undervisningen i vissa delar genomförs så att den är anpassad efter olika individer och deras förutsättningar framkommer ändå ett behov av att ytterligare utveckla undervisningen så att den stimulerar både elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling och elever i behov av mer stöd.

Av skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare med stöd av specialpedagog och under ledning av rektorn utvecklar undervisningen så att den blir stimulerande och utvecklande för alla elever i alla ämnen. Lärare behöver ta reda på elevernas förståelse, förutsättningar och behov och planera undervisningens innehåll och arbetssätt så att alla elever möts upp på sin nivå. Förslagsvis kan arbetet inledas med en inventering av vilka former för anpassad undervisning och uppgifter som en del lärare redan arbetar med. I utvecklingsarbetet bör lärarna överväga att utveckla uppgifter som kan fördjupas och genomföras utan att det finns ett "tak". Ett annat sätt att utmana eleverna är att erbjuda en större variation av uppgifter att välja mellan. Det är av betydelse att alla elever får arbeta med uppgifter utifrån sin nivå och att extra uppgifter för elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i *hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg skola

Skolinspektionens granskning visar att det finns ett medvetet och kontinuerligt arbete med att skapa trygghet i skolan så att respekten för allas lika värde förstärks. Av utredningen framkommer att skolan arbetar systematiskt med att skapa sig en bild av tryggheten på skolan genom en elevenkät riktad till eleverna i årskurs två och genom elevhälsans samtal med alla elever i årskurs 1. Signaler kring trygghetsfrågor kommer också fram genom trygghetsgruppen där eleverna är representerade med klassrepresentanter. Skolledningen har även haft elevintervjuer, inom ramen för fokusgrupper, där bland annat trygghetsfrågor behandlats. Rektorn berättar till exempel om hur ledningens intervjuer med elever i fokusgrupper kring trygghetsfrågor fångat upp ett behov av fasta klassplaceringar för ökad trygghet. Utredningen visar att skolan arbetar förebyggande med värdegrundsfrågor genom projektveckor vid läsårsstart och under mentorstid. Vilka frågor som ska behandlas avgörs delvis av lärare men även av eleverna. Lärarna diskuterar resultatet av enkäter i samband med arbetslagsträffar och väljer vilka värdegrundsfrågor som ska behandlas inom respektive profil. Eleverna i trygghetsrådet har tagit fram värdegrundsövningar som sedan behandlats under mentorstid. I intervju framgår att flera elever upplever att skolan har blivit mycket tryggare nu än den varit tidigare och hänvisar till trygghetsgruppens arbete. Rektorn berättar att trygghetsgruppen, en grupp med lärar- och elevrepresentanter, bildades utifrån ett uppmärksammat behov. En enkätstudie hade visat att alla elever inte var trygga och eleverna uttryckte även oro till lärare med anledning av händelser som dramatiska händelser i omvärlden. Trygghetsgruppen har tagit fram frågeställningar i form av fall som både lärare och elever fått arbeta med. I Skolinspektionens enkät framgår att en övervägande del av eleverna uppger att de

känner sig trygga i skolan.⁵ Eleverna berättar i intervju att de känner sig trygga, en elev säger "Jag tycker att det är en sådan trygghet i skolan så att vi inte behöver arbeta med den". Av granskningen framgår vidare att rektorn aktivt analyserar och kartlägger hur tryggheten faktiskt är och vad som behöver göras. Både lärare och elever beskriver rektorn som väl insatt i tryggheten på skolan. Eleverna berättar också om hur rektorn pratat med klasserna då något inträffat.

Skolan arbetar samlad för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlad för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av utredningen framkommer att det finns framtagna gemensamma strategier för att skapa och upprätthålla studiero. Som exempel på gemensamma strategier för att skapa och upprätthålla studiero anger rektorn tydliga gemensamma arbetsmetoder och rutiner för undervisningen, placering av eleverna i klassrummet och ordningsregler. Lärare uppger att de, i arbetslaget, har diskuterat strategier kring studiero samt identifierat vad de behöver arbeta mer med. Lärare berättar även att de diskuterat de grupper där studieron brister. Elever ger vid intervjuer en delad bild av sin upplevelse av studieron. En del elever berättar att de har god studiero medan andra berättar att den brister i deras klasser. De eleverna som berättar om bristande studiero, berättar också att de på elevernas förslag upprättat klasskontrakt för att komma till rätta med studieron. Rektorn uppger att han är medveten om vilka elever och klasser där studieron brister och att skolan arbetar med ledarskap i klassrummet och med att hitta verktyg för att komma till rätta med studieron.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

⁵ Skolenkäten våren 2018, enkätresultat för elever. På påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" svarar 58 % av eleverna anser att det stämmer mycket bra att de är trygga i skolan att jämföra med 50 % för riket.

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg *ges i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Rektorn analyserar avvikelser i lärarnas bedömningar och betygsättning i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig bedömning

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn ser till att bedömningar av elevernas kunskapsutveckling sker kontinuerligt samt rektorn ser till att de betyg som sätts är likvärdiga. Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp lärarnas samlade bedömningar och betyg samt resultat på nationella prov. I intervju framkommer även att rektorn fokuserar på om det kan finnas avvikelser i betygssättningen samt vad sådana kan bero på. När rektorn har identifierat avvikelser har han sedan diskuterat dessa med berörda lärare för att kunna genomföra nödvändiga förbättringsinsatser men även för att identifiera framgångsfaktorer. Vidare uppger rektorn att han analyserar kunskapsresultaten både per profil och per ämne för att på så sätt kunna fånga upp elevernas kunskapsutveckling under pågående utbildning. Rektorn berättar också hur han identifierat skillnader i bedömningsnivån mellan profiler och hur det lett till likvärdighetsdiskussioner för att komma till rätta med situationen. Rektorn anger i skolans kvalitetsrapport att elevernas resultat är genomgående låga, jämfört med riket, på skolans samtliga program. I intervju med rektorn berättar han att skollärdningen identifierat och analyserat olika anledningar till detta och vidtagit åtgärder.⁶

Rektorn ger till viss del lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygsättning i syfte att verka för likvärdighet

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kunna samverka gällande kvalitetssäkring av bedömningar och betyg. Av utredningen framkommer att skolan arbetar med likvärdighet kring betygsättning och att lärarna träffas och diskuterar frågor som rör bedömning, samverkan och likvärdighet. Skolan har också införskaffat ett digitalt provsystem för att bland annat kunna erbjuda anonyma prov. Samtidigt berättar rektorn att de bara inlett arbetet med likvärdiga bedömningar och

⁶ Se stycket kring rektors ledarskap

att mycket av arbetet fram tills nu har gått ut på att skapa mötesstrukturer, årshjul och stöd för att få igång lärarna till att samverka. Lärare ger en delad bild av arbetet med likvärdiga betyg. Lärare för de teoretiska ämnena sambedömer de nationella proven och samverkar kring betygssättning medan lärare i praktiska ämnen berättar om svårigheterna med att bedöma vad som krävs för respektive betygssteg i sina ämnen. Lärare ger också uttryck för att rektorn styr att de ska arbeta med sambedömning vid vissa möten samtidigt som flera lärare också uttrycker att det inte finns krav på dem arbeta med likvärdig bedömning i sina kurser. Rektorn berättar också om hur han diskuterat möjligheten att ta kontakt med andra skolor för att samarbeta kring betyg och bedömning med en av lärarna i ett praktiskt ämne.

Även om det i utredningen framkommer exempel på hur skolan arbetar med att kvalitetssäkra betygssättning i syfte att verka för likvärdighet så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla det arbetet. Detta beskrivs nedan under avsnittet " Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att alla lärare på skolan ges samma förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Granskningen visar att lärare på skolan inte i tillräcklig utsträckning ges förutsättningar att föra samtal kring bedömning i syfte att verka för likvärdighet. Granskningen visar att lärarna inte har möjlighet att sambedöma i den utsträckningen de skulle behöva. Även rektorn har identifierat att lärarna behöver ägna mer tid åt att föra samtal kring bedömning och betygssättning.

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att betygen sätts i enlighet med lag och andra författningar. I Skolverkets allmänna råd anges att lärares samsyn har stor betydelse för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg. Samsyn kring betygssättning är en förutsättning för att skolan ska kunna ge eleverna enhetlig information om betyg och betygssättning. Att lärare också har en samsyn kring de kunskaper som är väsentliga i ett ämne är en utgångspunkt för ämnesdidaktiska välgrundade val. Detta underlättar lärarnas möjlighet att läsa och tolka kunskapskraven i relation till ämnets eller kursens syfte, centrala innehåll och den undervisning som har bedrivits. Det stärker även lärares samsyn kring hur underlag från bedömningssituationer kan utvärderas allsidigt vid betygssättningen. Lärare kan utveckla en sådan samsyn genom att diskutera hur man kan läsa och tolka

kunskapskraven och vad som väger tyngre vid betygssättningen, särskilt för att avgöra om ett kunskapskrav är uppfyllt "till övervägande del". Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det kan även innebära att på skolenheten enas om former för dokumentation. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten⁷.

Skolinspektionen rekommenderar därför att alla lärare på skolan ges förutsättningar att regelbundet arbeta med frågor kring bedömning i förhållande till de nationella styrdokumentet, detta i syfte att verka för en likvärdighet. För att alla lärare ska ges förutsättning att arbeta med frågor kring bedömning kan det vara nödvändigt med ett utbyte mellan skolor. I arbetet med att avgöra om den egna bedömningen är likvärdig kan lärare använda olika verktyg, exempelvis sambedömning av prov och elevarbeten i högre grad samt använda avidentifierade prov. Att arbeta med frågor kring bedömning bör vara ett löpande arbete som inte bara aktualiseras vid nationella prov; därför är det av vikt att exempelvis förstelärare eller ämnesansvariga utformar tydliga mötesstrukturer för detta. Det är också viktigt att rektorn ger lärarna förutsättningar att skapa en ändamålsenlig dokumentation kring bedömningen så att andra än läraren själv kan ta del av och förstå den.

⁷ Skolverket (2018). Betyg och betygssättning. Skolverkets allmänna råd. Stockholm: Fritzes. s. 21–24

På Skolinspektionens vägnar

X Anne-Charlotte Ramsthaler

Beslutsfattare
Signerat av: Anne-Charlotte Ramsthaler

X Henrik Fredriksson

Föredragande
Signerat av: Henrik Fredriksson

I handläggningen av ärendet har även Davor Zovko och Madelen Kling medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 8 maj 2019 och den 10 maj 2019. Besöket genomfördes av Henrik Fredriksson och Davor Zovko.

MediaGymnasiet i Nacka Strand är en fristående gymnasieskola belägen i Nacka kommun. Nacka MediaGymnasium hade vid hade vid Skolinspektionens tillsyn 397 elever.

På skolan finns estetiska programmet med profilerna animation och grafisk design, film och tv, foto och spel. Samhällsvetenskapliga programmet med profil kommunikation. Teknikprogrammet med profilerna digital produktion, kod och gymnasieingenjör. Introduktionsprogram, inriktning språktroduktion. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.